

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE SKANDINAVISCHЕ VORSTEN IN DE STRIJD

KEIZER FERDINAND II was heer en meester in Duitsland toen Richelieu in Frankrijk de teugels van het bewind in handen nam. Dat het katholicisme in het keizerrijk triomfeerde was goed, maar dat het gezag van de keizer versterkt werd en Duitsland op weg was naar de eenheid, was iets anders! Richelieu wilde dit niet en hij deed al het mogelijk om de Habsburgers van Oostenrijk te isoleren van die van Spanje. In afwachting zelf in het strijdperk te treden, deed hij beroep op de Scandinavische vorsten.

3. - WALLENSTEIN

DE Evangelische Unie werd op slag wakker en Mansfeld verscheen opnieuw aan het hoofd van zijn legers. Deze aanval verraste Ferdinand II. Om de situatie te redden, deed hij beroep op een avonturier van Tsjechische afkomst, Wallenstein of Waldstein geheten. Hij was een gevreesd bendeleider, kende geen scrupules of medelijden. Hij recruteerde bedelaars, dieven, struikrovers en moordenaars die leefden van plundering. Maar als soldaten waren zij door de vijand gevreesd. Dat nieuw en nogal zonderling katholiek leger versloeg Mansfeld te Dessau in 1626. Tilly van zijn kant versloeg de Denen te Lütter.

1. - VALTELLINA

VALTELLINA is een dal in de Italiaanse Alpen, doorstroomd door de Adda. Dit klein dal is belangrijk omwille van zijn ligging. Het vormt inderdaad de doorgang van Lombardije naar Zuid-Duitsland. Het hoorde toe aan de Graubünden van Zwitserland, maar werd veroverd door Spanje. In 1626 bekommerde Richelieu zich eensklaps om Valtellina in naam van de Graubünden. De doortocht werd versperd. Dat was de eerste voorzorgsmaatregel die hij nam.

2. - CHRISTIAAN IV

DAAROP zond Richelieu zijn ambassadeur Deshayes-Courmenin naar Kopenhagen om de interventie te vragen van Christiaan IV, een van de grootste koningen van Denemarken - Noorwegen. Tijdens zijn zestigjarige regering stichtte Christiaan IV de Deense kolonies in Indië, in Amerika, op IJsland en op Groenland. Hij bouwde de stad Oslo, vernield door de brand, weer op en gaf haar zijn naam: Christiania. Zo heette ze tot in het jaar 1925. Geholpen door Vlaamse artiesten ontwikkelde hij de Renaissance in het Noorden. Hij incarneerde het protestantisme. Richelieu bood hem subsidies aan en Christiaan IV trok ten oorlog...

4. - HET PALEIS VAN DE KARDINAAL

ARCHITEKT Lemercier bouwde op dit ogenblik een prachtig paleis voor de kardinaal. Het is thans het Palais Royal, koninklijk paleis. Richelieu was nochtans niet tevreden... Christiaan IV, overwonnen, had de vrede van Lübeck getekend. Wallenstein was daar de oorzaak van. Indien hij die maar kon wegwerken!... Misschien kon pater Jozef dit in Duitsland bewerken?... Ambassadeur Charnacé zou hij naar Stockholm sturen...

5. - TE STOCKHOLM

TE Stockholm regeerde Gustaaf-Adolf II, een van de grootste koningen van Zweden. Hij was groot van stuk, bijna twee meter, groot om zijn morele waardigheid, zijn geloof en zijn militair genie. Hij had de patronen uitgevonden en de bajonet en hij had door zijn krijgstactiek een ware revolutie te weeg gebracht op het slagveld. Richelieu bood hem subsidies aan en Gustaaf-Adolf trok ten oorlog... (Wordt voortgezet.)